

Sygn. akt VI Ka 1367/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Anita Jarząbek - Bocian

Sędziowie: SO Aleksandra Mazurek (spr.)

SO Grażyna Szczęsna-Malowany

protokolant: p.o. protokolant sądowy Aneta Kniaziuk

przy udziale prokuratora Józefa Gacka

po rozpoznaniu dnia 13 grudnia 2016 r.

sprawy skazanego M. Ł., syna S. i J. ur. (...) w W.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 4 lipca 2016 r. sygn. akt III K 685/15

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uchyla orzeczenie z punktu V i łagodzi orzeczoną w punkcie I karę łączną do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i na podstawie art. 577 kpk na poczet tej kary zalicza okres odbywania kar od 17 maja 2010 r. do 18 maja 2010 r. i od 10 kwietnia 2015 r. do dnia 3 października 2016 r.; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. P. kwotę 147,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT; zwalnia skazanego od wydatków w postępowaniu odwoławczym obciążając nimi Skarb Państwa.

SSO Anita Jarząbek - Bocian SSO Aleksandra Mazurek SSO Grażyna Szczęsna-Malowany

Sygn. akt VI Ka 1367/16

UZASADNIENIE

M. Ł. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ z dnia 13 kwietnia 2011 r. sygnatura akt IV K 478/10 za dwa czyny: I popełniony w dniu 03 maja 2010r. z art. 286 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności; II popełniony w dniu 16 maja 2010r. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 33 § 2 kk na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda, na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczono karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 2 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat z oddaniem pod dozór kuratora w okresie próby; Postanowieniem z dnia 13.06.2014 r. zarządzono wykonanie orzeczonej kary 1 roku pozbawienia wolności;

II. Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 07 października 2011 r. sygnatura akt III K 907/11 za czyn popełniony w dniu 12 stycznia 2010 r. z art. 286 § 3 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 20 złotych każda;

III. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ z dnia 21 marca 2012r. sygnatura akt IV K 1127/11 za czyn popełniony w dniu 17 maja 2010r. z art. 263 § 2 kk na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby 3 lat i oddaniem w okresie próby pod dozór kuratora, na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzono karę grzywny 50 stawek dziennych po 10 złotych każda;

Postanowieniem z dnia 13.06.2014r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

IV. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południe z dnia 23 stycznia 2013r. sygnatura akt III K 1218/12 za trzy czyny: I popełniony w dniu 15 września 2010r. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 58 § 3 kk na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda, II popełniony w dniu 21 września 2012r. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 58 § 3 kk na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda, III popełniony w dniu 21 września 2012r. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 58 § 3 kk na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda, na podstawie art. 85 kk i 86 § 1 kk orzeczono karę łączną grzywny wymiarze 150 stawek dziennych po 10 złotych każda.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi- Południe w Warszawie wyrokiem łącznym z dnia 4 lipca 2016r. w sprawie o sygn. akt III K 685/15 na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w brzmieniu sprzed dnia 01 lipca 2015r. łącząc kary z osobna orzeczone wyrokami opisanymi w punkcie I sygn. akt IV K 478/10 i III sygn. akt IV K 1127/11 wymierzył M. Ł. karę łączną 1 (jednego) roku i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w brzmieniu sprzed dnia 01 lipca 2015r. łącząc kary grzywny z osobna orzeczone wyrokami opisanymi w punkcie I sygn. akt IV K 478/10, punkcie II sygn. akt III K 907/11 i punkcie IV w zakresie czynu I sygn. akt III K 1218/12 wymierzył M. Ł. karę łączną grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych. Na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym skazań opisanych w punkcie IV sygn. akt III K 1218/12 w zakresie czynów II i III. Orzekł, iż w pozostałej części połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu. Na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie I kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy dotąd odbytej kary: od dnia 17 maja 2010r. do dnia 18 maja 2010r. i od dnia 10 kwietnia 2015r. do dnia 07 kwietnia 2016r. oraz od dnia 07 kwietnia 2016r. do dnia 04 lipca 2016r. Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. P. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych brutto w tym 23 % VAT z tytułu obrony z urzędu skazanego. Koszty postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego zaskarżając wyrok w części obejmującej punkt I przedmiotowego wyroku co do orzeczonej kary. Wyrokowi zarzucił rażąca niewspółmierność kary poprzez orzeczenie kary łącznej w wysokości przekraczającej sumę dotychczasowej kary łącznej oraz kary jednostkowej oraz orzeczenie kary łącznej w wysokości 1 rok i 7 miesięcy pozbawienia wolności. Obrońca wniósł o zmianę przedmiotowego wyroku w zaskarżonej części oraz orzeczenie kary łącznej stosując zasadę absorpcji. Wniósł również o zasądzenie kosztów obrony udzielonej z urzędu nieopłaconej w całości ani w części.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja obrońcy skazanego zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Na wstępie wskazać należy, że Sąd Rejonowy właściwie ustalił realny zbieg przestępstw i dokonał prawidłowego połączenia poszczególnych wyroków jednostkowych. Apelacja tych ustaleń nie podważa i koncentruje się jedynie na wymierzonej skazanemu karze łącznej.

Zgodnie z prawidłowo zastosowanym w niniejszej sprawie art. 85 k.k. obowiązującym przed wejściem w życie nowelizacji przepisów kodeksu karnego, tj. dniem 1 lipca 2015r. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono

za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej identyfikacji przestępstw pozostających w zbiegu realnym. Analiza dat wyroków i dat popełnienia przestępstw, za które M. Ł. został skazany, prowadzi do wniosku, że dają się wyodrębnić dwa zbiegi, co do których zostały odrębnie spełnione przesłanki określone w art. 85 k.k. pozwalające na orzeczenie dwóch kar łącznych. Pierwszy zbieg obejmuje przestępstwa, za które M. Ł. został skazany wyrokami opisanymi w punkcie I i III i otwiera drogę do wymierzenia skazanemu łącznej kary pozbawienia wolności, drugi zbieg obejmuje przestępstwa z wyroków opisanych w punkcie I, II i IV, za które orzeczono kary grzywny.

Sąd I instancji łącząc kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami opisanymi w punktach I i III zastosował zasadę asperacji polegającą na wymierzeniu kary powyżej górnej granicy najsurowszej kary, a poniżej sumy wszystkich kar. Trzeba mieć bowiem na względzie, że podstawę orzeczenia kary łącznej stanowią kary jednostkowe wymierzone za poszczególne przestępstwa pozostające w zbiegu, a zatem w tym wypadku kary pozbawienia wolności w wymiarze odpowiednio 8 miesięcy, 8 miesięcy i 6 miesięcy. Orzeczenie kary łącznej nie musi zaś przynosić skazanemu korzyści, tj. oznaczenia kar łącznych w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar. Instytucja kary łącznej nie jest instrumentem łagodzenia orzeczonych kar za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa, a co z tym związane zastosowaniu przy łączeniu kar zasady pełnej absorpcji, którą sugeruje obrońca, powinno mieć miejsce w sytuacjach wyjątkowych i jako rozwiązanie skrajne wymaga szczególnego uzasadnienia. Choć orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, nie powinno jednak pogarszać sytuacji skazanego. Wyrok łączny jest rozwiązaniem służącym ukształtowaniu bieżącego położenia skazanego. Sąd Okręgowy podziela stanowisko, zgodnie z którym trudno uznać za słuszny wyrok łączny, stanowiący niejako podsumowanie działalności przestępczej skazanego, z mocy którego ma on ponosić karę surowszą od tej, która została mu wymierzona w wyrokach jednostkowych, gdyby karę orzeczoną w tych wyrokach odbywał w kolejności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 sierpnia 2012r., sygn. akt II AKa 143/12, KZS 2012 nr 10, poz. 38, Legalis). Z tych względów zaskarżony wyrok łączny musiał ulec zmianie.

Wyrokiem opisanym w punkcie I M. Ł. został skazany na karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, zaś wyrokiem opisanym w punkcie III na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem wykonując kary orzeczone ww. wyrokami skazany zostałby pozbawiony wolności na łączny okres czasu 1 roku i 6 miesięcy. Wyrokiem łącznym skazanemu została wymierzona kara 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności. Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że złagodził orzeczoną w punkcie I karę łączną do 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W ocenie Sądu Okręgowego powyższy wymiar kary uwzględnia istotne przy orzekaniu kary łącznej okoliczności, tj. związek przedmiotowy i podmiotowy oraz związek czasowy pomiędzy przestępstwami pozostającymi w realnym zbiegu. Czyny te zostały popełnione w bliskich odstępach czasu, jednakże czyn, za który M. Ł. został skazany wyrokiem z punktu III nie pozostawał w związku przedmiotowym czy podmiotowym w stosunku do pozostałych czynów pozostających w zbiegu i wymierzony był w inne dobro prawnie chronione. Powyższe musiało znaleźć odzwierciedlenie w wymiarze kary.

Ustalając wymiar kary łącznej Sąd Okręgowy wziął pod uwagę wszystkie okoliczności tak łagodzące, jak i obciążające. Z nadesłanej z zakładu karnego aktualnej opinii o M. Ł. wynika, że zachowanie w/wym. oceniane było przeciętnie. Początkowo było poprawne, a następnie uległo pogorszeniu. Był sześć razy nagradzany i dwa razy ukarany dyscyplinarnie. Skazany wypowiadał się w sposób krytyczny na temat popełnionych przestępstw. Utrzymywał poprawne stosunki ze współosadzonymi. Opinia o M. Ł. nie daje więc podstaw do uznania, że postępy w resocjalizacji skazanego są tak znaczne, aby uzasadniały znaczące złagodzenie kary łącznej. Należy także wskazać, iż stosowanie się przez osadzonych do obowiązujących wewnątrz jednostki penitencjarnej regulaminów jest obowiązkiem wszystkich przebywających tam osób i nie może mieć wpływu na wymiar kary w wyroku łącznym.

Sąd Okręgowy uchylił punkt V zaskarżonego wyroku łącznego zawierający zaliczenie na poczet kary łącznej okresów rzeczywistego pozbawienia wolności. Sąd zaliczył M. Ł. na poczet kary łącznej okres zatrzymania do sprawy IV K 478/10 od dnia 17 maja 2010r. do dnia 18 maja 2010r. oraz okres pozbawienia wolności od dnia 10 kwietnia 2015r. do dnia 3 października 2016r., albowiem jak wynika z wydruku z systemu (...) i opinii o skazanym (k.141) w powyższym

okresie czasu M. Ł. odbywał kolejno po sobie kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach I i III.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy nie dopatrył się podstaw do zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku. Sąd Rejonowy słusznie uznał, że istnieją podstawy do zastosowania zasady absorpcji przy wymiarze łącznej kary grzywny. Należy bowiem mieć na uwadze, że skazany ma na utrzymaniu córkę i systematycznie łoży na jej utrzymanie, nie osiąga znacznych dochodów i nie posiada oszczędności. Kara grzywny musi uwzględniać dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne i możliwości zarobkowe. Z tych przyczyn odpowiednią jest kara 100 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda stawka, którą należy uznać za dotkliwą i jednocześnie wystarczającą represję karną.

Kierując się dyspozycją art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił skazanego od wydatków w postępowaniu odwoławczym obciążając nimi Skarb Państwa. Zważając na sytuację majątkową i rodzinną skazanego poniesienie tych wydatków byłoby dla niego zbyt uciążliwe. Na podstawie § 17 ust. 5 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2015.1801) orzeczono o wynagrodzeniu obrońcy z urzędu wraz z podatkiem VAT zasądzając na jego rzecz kwotę 147,60 zł.

SSO Anita Jarząbek- Bocian SSO Aleksandra Mazurek SSO Grażyna Szczęsna- Malowany